

DECYZJA KOMISJI (UE) 2016/1991**z dnia 4 lipca 2016 r.****w sprawie środków SA.41614 – 2015/C (ex SA.33584 – 2013/C (ex 2011/NN)) wdrożonych przez Niderlandy na rzecz zawodowego klubu piłki nożnej FC Den Bosch w 's-Hertogenbosch***(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4089)***(Jedynie tekst w języku niderlandzkim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W 2011 r. Komisja została poinformowana przez obywateli oraz za pomocą informacji prasowych o tym, że Niderlandy zastosowały środek pomocy dla zawodowego klubu piłki nożnej FC Den Bosch w 's-Hertogenbosch. W latach 2010 i 2011 Komisja otrzymała również informacje od obywateli dotyczące środków na rzecz innych zawodowych klubów piłki nożnej w Niderlandach, mianowicie Willem II w Tilburgu, MVV w Maastricht, PSV w Eindhoven oraz NEC w Nijmegen. Na wniosek Komisji w piśmie z dnia 1 września 2011 r. Niderlandy przekazały informacje na temat środków zastosowanych wobec FC Den Bosch.
- (2) Pismem z dnia 6 marca 2013 r. Komisja poinformowała Niderlandy, że podjęła decyzję o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 108 ust. 2 Traktatu w odniesieniu do środków na rzecz Willem II, NEC, MVV, PSV oraz FC Den Bosch.
- (3) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania (zwana dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”) została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja zwróciła się do zainteresowanych stron o składanie uwag dotyczących przedmiotowych środków.
- (4) Niderlandy przedstawiły uwagi w ramach procedury dotyczącej środków na rzecz FC Den Bosch w pismach z dnia 31 maja 2013 r. i 7 listopada 2013 r., a także na spotkaniu zorganizowanym w dniu 13 października 2014 r. Komisja nie otrzymała uwag od innych zainteresowanych stron dotyczących środków na rzecz FC Den Bosch.
- (5) Po podjęciu decyzji o wszczęciu postępowania, w porozumieniu z Niderlandami, dochodzenia w sprawie poszczególnych klubów prowadzone były oddzielnie. Dochodzenie w sprawie FC Den Bosch zarejestrowano jako sprawę nr SA.41614.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKÓW POMOCY**2.1. Beneficjent, cel i budżet**

- (6) Krajowa federacja piłki nożnej Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (zwana dalej „KNVB”) jest organizacją patronacką zawodowych i amatorskich rozgrywek piłkarskich. Zawodowa piłka nożna w Niderlandach jest zorganizowana w systemie dwuszczeblowym. W sezonie 2014/2015 istniało 38 klubów, z których 18 występowało w najwyższej lidze (*eredivisie*), a 20 w lidze niższej (*eerste divisie*).

⁽¹⁾ Decyzja Komisji w sprawie SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) – Niderlandy – Pomoc dla niektórych holenderskich zawodowych klubów piłki nożnej w latach 2008–2011 – Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. C 116 z 23.4.2013, s. 19).

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

- (7) FC Den Bosch gra w niższej klasie rozgrywkowej od sezonu 2004/2005, kiedy po raz ostatni występowało w najwyższej lidze holenderskiej. Nigdy nie uczestniczyło w rozgrywkach europejskich. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Niderlandy FC Den Bosch jest małym przedsiębiorstwem; w sezonie 2011/2012 miało 31 pracowników. Jego obroty i suma bilansowa w obu latach pozostawała na poziomie około 3 mln EUR. W związku z tym jest ono małym przedsiębiorstwem⁽³⁾. Stadion użytkowany przez FC Den Bosch jest własnością gminy 's-Hertogenbosch (zwanej dalej „gminą”), która otrzymuje czynsz za użytkowanie go przez klub.
- (8) W 2010 r. gmina uzyskała informacje, że FC Den Bosch znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, zagrażającej utrzymaniu przez niego licencji na udział w zawodowych rozgrywkach piłkarskich, a nawet jego dalszemu istnieniu. Dnia 30 czerwca 2010 r. FC Den Bosch miało ujemny kapitał własny wynoszący minus 4,6 mln EUR; rok później ujemny kapitał własny wynosił 5,4 mln EUR. Jak potwierdziło niezależne biuro rachunkowe, klub odnotowywał również rosnącą stratę (0,168 mln EUR w czerwcu 2009 r., 0,612 mln EUR w czerwcu 2010 r. oraz 0,744 mln EUR w czerwcu 2011 r.), spadające obroty (z 3,736 mln EUR do 2,771 mln EUR w okresie od 2009 do 2011 r.) oraz narastający dług. Jednym z wierzycieli klubu była gmina, która miała należność podporządkowaną w wysokości 1,65 mln EUR.
- (9) Jesienią 2010 r. kibice, przedsiębiorstwa i sponsorzy podjęli inicjatywę, aby uniknąć bankructwa FC Den Bosch. Ta inicjatywa doprowadziła do planu restrukturyzacji w celu poprawy sytuacji finansowej FC Den Bosch oraz przekształcenia go w rentowny zawodowy klub piłki nożnej z nową strukturą prawną, będący własnością jego kibiców. W czerwcu 2011 r. gmina i inni wierzyciele klubu uzgodnili wspólną inicjatywę polegającą na zamianie ich pożyczek na udziały w klubie. W ramach restrukturyzacji FC Den Bosch, mający dotychczas status prawny stowarzyszenia (*Vereniging*), został w dniu 30 czerwca 2011 r. przekształcony w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (*naamloze vennootschap*) FC Den Bosch N.V.
- (10) Uzgodniono, że roszczenie gminy zostanie przekształcone w akcje w spółce wynoszące 60 % udziałów nowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością FC Den Bosch N.V. Pozostałe 40 % udziałów w klubie miało zostać zakupione przez innych dużych wierzycieli klubu, którzy dokonali zamiany zadłużenia na kapitał, ale przy niższym stosunku długu do akcji niż w przypadku gminy. Mniejsi wierzyciele umorzyli część swoich roszczeń. Po zawarciu tej umowy między wierzycielami gmina przeniosła swoje prawa do kapitału wynikające z jej pożyczki w wysokości 1,65 mln EUR za 1 EUR do fundacji *Stichting Met Heel Mijn Hart*. Fundacja została utworzona przez kluby kibica i indywidualnych kibiców FC Den Bosch i nie prowadzi żadnej działalności komercyjnej.
- (11) Gmina zgodziła się również wpłacić FC Den Bosch kwotę 1,4 mln EUR za zwolnienie centrum treningowego⁽⁴⁾, które znajdowało się na gruncie będącym własnością gminy.

2.2. Powody wszczęcia postępowania

- (12) W decyzji o wszczęciu postępowania, w odniesieniu do środków na rzecz FC Den Bosch, Komisja doszła do wstępnego wniosku, że gmina za pomocą środków państwa zapewniła FC Den Bosch selektywną korzyść, a zatem udzieliła klubowi piłki nożnej pomocy.
- (13) W odniesieniu do decyzji o sprzedaży praw o wartości 1,65 mln EUR zorganizowanym kibicom za 1 EUR, Komisja stwierdziła, że Niderlandy nie były w stanie uzasadnić, że gmina działała w taki sam sposób, jak w analogicznej sytuacji postąpiłby inwestor prywatny. Komisja zauważyła, że inni duzi wierzyciele przekształcili swoje roszczenia w udziały w nowej strukturze prawnej, podczas gdy gmina sprzedała swoje prawa za bezcen. W odniesieniu do zakupu centrum treningowego i młodzieżowego za 1,4 mln EUR Komisja zauważyła, że ta cena została oszacowana przez niezależnego eksperta jako wartość zastąpienia centrum. Komisja wyraziła wątpliwości, czy wartość zastąpienia budynków odpowiada ich cenie rynkowej.
- (14) Komisja uznała również, że środki pomocy dla zawodowych klubów piłki nożnej mogą zakłócić konkurencję oraz mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.

⁽³⁾ Art. 2 ust. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36) (małe przedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót nie przekracza 10 mln EUR).

⁽⁴⁾ Znajdujące się przy Jan Sluyterstraat w 's-Hertogenbosch.

- (15) W odniesieniu do zgodności z prawem ewentualnej pomocy udzielonej FC Den Bosch w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja odnotowała, że w chwili przyznania pomocy klub piłki nożnej miał poważne trudności finansowe. Aby dokonać oceny zgodności pomocy z Wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw ⁽⁵⁾ (zwanymi dalej „wytycznymi”), Komisja zwróciła się o informacje na temat zgodności ze wszystkimi wymogami określonymi w wytycznych.
- (16) Komisja zwłaszcza nie była w stanie zweryfikować, czy przestrzegane były warunki określone w pkt 34–37 wytycznych dotyczących charakteru i realizacji planu restrukturyzacji. Konieczne było ponadto wykazanie, że pomoc była ograniczona do niezbędnego minimum, że sam beneficjent wpłacił odpowiedni wkład własny na restrukturyzację oraz że przestrzegana będzie zasada „pierwszego i ostatniego razu”.

3. UWAGI NIDERLANDÓW

3.1. Występowanie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu

- (17) Niderlandy nie zgadzają się ze wstępnym stwierdzeniem Komisji, że środek w odniesieniu do FC Den Bosch stanowi pomoc państwa. Zdaniem władz niderlandzkich w 2011 r. gmina, będąc właścicielem należności podporządkowanej przedsiębiorstwa znajdującego się na skraju upadłości i umarzając swoje roszczenie, działała zgodnie z testem wierzyciela prywatnego.
- (18) Według Niderlandów, w przypadku upadłości FC Den Bosch gmina najprawdopodobniej nie odzyskałaby nic ze swojej należności podporządkowanej. W swoim piśmie z dnia 7 listopada 2013 r. Niderlandy przywołały decyzję Komisji dotyczącą belgijskiego przedsiębiorstwa Sonaca ⁽⁶⁾, w której stwierdzono, że zamiana pożyczki publicznej na kapitał nie stanowi pomocy państwa. Gdyby w czerwcu 2011 r. FC Den Bosch nie było w stanie naprawić swojej sytuacji finansowej, zgodnie z przepisami KNVB utraciłoby licencję na uczestnictwo w zawodowych rozgrywkach piłki nożnej. W odniesieniu do zakupu centrum treningowego Niderlandy twierdzą, że ten zakup odbył się po wartości określonej przez niezależnego eksperta, obejmującej również koszt zastąpienia dla FC Den Bosch. Niderlandy twierdzą, że działały zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie sprzedaży gruntów ⁽⁷⁾ (zwanym dalej „komunikatem w sprawie sprzedaży gruntów”).
- (19) Alternatywnie władze niderlandzkie argumentują, że nawet gdyby uznać, że środki zapewniły FC Den Bosch selektywną korzyść, nie zakłóciły one konkurencji lub nie miały wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Władze niderlandzkie zwracają uwagę na słabą pozycję FC Den Bosch w krajowych zawodowych rozgrywkach piłki nożnej, co sprawia, że jego udział w rozgrywkach na szczeblu europejskim jest wysoce nieprawdopodobny. Uważają one również, że Komisja nie wykazała, że pomoc udzielona FC Den Bosch mogłaby zakłócić konkurencję lub wyrzucić wpływ na wymianę handlową na którymkolwiek z rynków, o których mowa w decyzji o wszczęciu postępowania.
- (20) Jako argument pomocniczy władze niderlandzkie podniosły, że gdyby środki miały zostać uznane za pomoc państwa, to byłyby zgodne z wytycznymi, a zatem z rynkiem wewnętrznym.
- (21) W 2010 r. FC Den Bosch znajdował się w trudnej sytuacji finansowej. W 2011 r. miał ujemny kapitał własny, z długami wynoszącymi 5,97 mln EUR i 7 mln EUR oraz obrotami wynoszącymi około 3 mln EUR. Wierzycieli i długi klubu przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1

Wierzyciele i długi FC Den Bosch

Wierzyciele	Kwoty pożyczek
Gmina (saldo pożyczki udzielonej w 2000 r.)	1,65 mln EUR
[...] (*)	1,092 mln EUR

⁽⁵⁾ Komunikat Komisji – Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2); stosowanie tych wytycznych zostało przedłużone komunikatem Komisji dotyczącym przedłużenia okresu ważności Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z dnia 1 października 2004 r. (Dz.U. C 296 z 2.10.2012, s. 3).

⁽⁶⁾ Sprawa SA.35131 (2013/N).

⁽⁷⁾ Komunikat Komisji w sprawie elementów pomocy państwa w sprzedaży gruntów przez władze publiczne (Dz.U. C 209 z 10.7.1997, s. 3).

(*) Informacje poufne.

Wierzyciele	Kwoty pożyczek
[...]	1,865 mln EUR
[...]	0,73 mln EUR
[...]	0,235 mln EUR
Wierzyciel prywatny	0,3 mln EUR
[...]	0,1 mln EUR

- (22) KNVB wskazał, że klub utraciłby swoją licencję na uczestnictwo w zawodowych rozgrywkach piłki nożnej, gdyby do dnia 30 czerwca 2011 r. jego kapitał własny nadal był ujemny. Oznaczałoby to relegację klubu do statusu amatorskiego.
- (23) Z tego względu w czerwcu 2011 r. FC Den Bosch i KNVB opracowały plan restrukturyzacji. Zgodnie z planem klub przekształcono w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (NV). (Niezabezpieczone) należności różnych dużych wierzycieli przekształcono w udziały w klubie, w sposób przedstawiony w tabeli 2.

Tabela 2

Stosunek zamiany zadłużenia na kapitał własny

Wierzyciel	Pożyczka	Akcje/udział procentowy	EUR/akcję
Gmina/Fundacja <i>Stichting Met Heel Mijn Hart</i>	1,65 mln EUR	61 900/54,3	26,7
[...]	1,092 mln EUR	20 492/18	53,3
[...]	1,865 mln EUR	27 925/24,5 W tym 11 000 akcji uprzywilejowanych.	66,8
[...]	0,73 mln EUR	3 583/3,1	203,7

- (24) Pozostałe 0,1 % akcji zostało rozdzielone między starszych rangą członków klubu piłki nożnej. Pokazuje to, że gmina wynegocjowała uzyskanie 54 % udziałów w klubie w zamian za wiarygodności stanowiące 38 % długów klubu.
- (25) Co więcej, pożyczka komercyjna w wysokości 100 000 EUR została wsparta gwarancją udzieloną przez stronę trzecią; inne podmioty prywatne dostarczyły nowy kapitał w wysokości 300 000 EUR. Pożyczka krótkoterminowa w wysokości 250 000 EUR została przekształcona w pożyczkę długoterminową. Zadłużenie wobec zarządzającej stadionem miejskim spółki BIM z tytułu wynajmu stadionu jest zabezpieczone przez prawo BIM do przejęcia dochodów z tytułu praw do transmisji telewizyjnych.
- (26) Gmina uważała swoją pożyczkę w wysokości 1,65 mln EUR za niemożliwą do odzyskania. Już w budżecie gminy na 2010 r. pożyczka została zaznaczona jako niemożliwa do odzyskania, ponieważ FC Den Bosch nie dokonywało już jej spłaty. W czerwcu 2011 r. gmina zwróciła się do spółki księgowej Ernst & Young, która już w lutym i marcu 2011 r. przeprowadziła analizę sytuacji finansowej FC Den Bosch, o ocenę możliwości odzyskania pożyczki udzielonej FC Den Bosch. Stwierdziła ona, że nie można w uzasadniony sposób oczekiwać spłaty pożyczki lub odsetek w najbliższych latach, nawet gdyby klub został poddany restrukturyzacji poprzez umorzenie jego zadłużenia długoterminowego przez jego większych wierzycieli. To stwierdzenie jest również logiczne, jeżeli weźmie się pod uwagę, że klub nie posiada nieruchomości lub maszyn, które mogłyby zostać sprzedane lub upłynnione w celu spłaty zadłużenia.

- (27) W kontekście umowy między wierzycielami gmina podjęła decyzję o przeniesieniu swoich praw do 54 % udziałów do fundacji „Met Heel Mijn Hart” za cenę 1 EUR. W ten sposób fundacja stała się akcjonariuszem klubu w miejsce gminy, która nie wyraziła zainteresowania zaangażowaniem w zarządzanie klubem – w sposób analogiczny do innych dużych wierzycieli oraz uzgodniony z nimi i gminą w umowie restrukturyzacyjnej. Na podstawie tych udziałów fundacja sprzeda certyfikaty w cenie jednostkowej 100 EUR.
- (28) W porównaniu z innymi wierzycielami, szczególnie, ważniejszy interes gminy, polegający na uniknięciu likwidacji klubu lub jego relegacji do statusu amatorskiego, związany był z ewentualną utratą, przynajmniej na jakiś czas, głównego użytkownika i najemcy jej stadionu. Z tego względu w ekonomicznym interesie gminy było umożliwienie klubowi dalszego udziału w zawodowych rozgrywkach piłki nożnej.
- (29) W odniesieniu do gruntu pod centrum treningowym o wielkości 36 000 m² informacje przesłane przez Niderlandy wskazują, że grunt był już własnością gminy. Był on wykorzystywany przez FC Den Bosch, który na własny koszt wybudował w 2000 r. centrum sportowe z budynkami i boiskami oraz dokonał jego modyfikacji w roku 2006 i 2007. Między gminą a FC Den Bosch nie zawarto umowy dzierżawy długoterminowej (*erfpacht*)⁽⁸⁾. Gmina mogła zrealizować budowę domów i mieszkań na tej działce. Z tego względu w każdym przypadku miała interes w tym, by klub zwolnił działkę i wykorzystała szansę, jaka powstała dzięki potrzebom klubu w zakresie płynności. Z tego względu miała zamiar zrekompensować klubowi zwolnienie nieruchomości, jak w przypadku bezspornego wywłaszczenia budynków, i na potrzeby tej sprawy zwróciła się o wycenę budynków i instalacji na działce na podstawie niderlandzkich przepisów wywłaszczeniowych.
- (30) Cena zakupu została określona poprzez wycenę centrum sportowego przez niezależnego, licencjonowanego eksperta ds. wyceny gruntów. Wycenę oparto na dostosowanej wartości zastąpienia, określonej jako kwota niezbędna do uzyskania obiektów o tej samej wartości pod względem rodzaju, jakości, stanu i wieku. Ta kwota nie stanowi zatem jedynie wartości centrum sportowego w jego obecnym rozmiarze. Jest dostosowana z uwagi na jego stan techniczny i wiek. Taka wycena stanowi wymóg art. 40b ust. 3 niderlandzkiej ustawy wywłaszczeniowej (*Onteiningswet*) w przypadku umownego wywłaszczenia, które miało miejsce w niniejszej sytuacji w opinii władz niderlandzkich. Z tego względu Niderlandy uznają, że Komisja niesłusznie stwierdziła, iż sprawozdanie z wyceny odnosiło się wyłącznie do wartości zastąpienia jako podstawy wyceny. W niderlandzkiej praktyce dokonywania wyceny obiekty niekonwencjonalne, na przykład kościoły, pomniki lub centra sportowe, są wyceniane na podstawie dostosowanej wartości zastąpienia, określonej jako cena, jaką niezależny nabywca byłby skłonny zapłacić w przypadku wywłaszczenia lub przeniesienia rzeczywistego właściciela.
- (31) W odniesieniu do poczynionej przez Komisję uwagi, że wartość określona w drodze wyceny była wyższa niż wartość księgową w księgach FC Den Bosch, władze niderlandzkie stwierdziły, że wartość księgową działki lub budynków zwykle nie odzwierciedla jej faktycznej wartości rynkowej. Wpływ na nią mają różne inne czynniki niż jej wartość w transakcji komercyjnej, jak na przykład historyczna cena nabycia lub deprecjacja.
- (32) Klub prowadził swoje treningi w innym miejscu, na stadionie i w innych centrach treningowych piłki nożnej w mieście, które nadal dysponowały wolnym miejscem. Władze niderlandzkie twierdzą, że cena centrum treningowego została określona bez brania pod uwagę ewentualnych potrzeb finansowych FC Den Bosch. Klub przeznaczył część kwoty otrzymanej z tytułu zwolnienia jego centrum treningowego na dostosowanie alternatywnego centrum treningowego. Ten dochód wykorzystano również na spłatę zadłużenia wobec BIM z tytułu wynajmu stadionu.

3.2. Zgodność pomocy państwa na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu

- (33) Alternatywnie Niderlandy stwierdziły, że nawet jeśli środek stanowiłby pomoc, byłby zgodny z rynkiem wewnętrznym. W odniesieniu do restrukturyzacji FC Den Bosch Niderlandy opisały sytuację finansową klubu w sposób wskazany w motywie 8.
- (34) Każdy holenderski zawodowy klub piłki nożnej musi posiadać licencję wydawaną przez KNVB, którą otrzymuje wyłącznie po spełnieniu różnych obowiązków. Jeden z obowiązków wskazanych w systemie odnosi się do dobrej sytuacji finansowej klubu. Jeżeli jest ona niedostateczna, KNVB może odebrać licencję. Jeżeli założony zostałby klub będący jego następcą, nie byłby on bezpośrednio przyjęty do zawodowej ligi piłki nożnej, tylko musiałby on rozpocząć rozgrywki w drugiej lidze amatorskiej. W swojej trudnej sytuacji FC Den Bosch było zagrożone utratą swojej licencji na udział w rozgrywkach zawodowych.

⁽⁸⁾ Na mocy art. 5:85 niderlandzkiego Kodeksu cywilnego, *erfpacht* (dzierżawa długoterminowa) to ograniczone prawo własności, dające jego właścicielowi, „dzierżawcy”, prawo do posiadania i użytkowania cudzej nieruchomości.

- (35) Władze niderlandzkie wskazały, że z uwagi na te trudności decyzja gminy o umorzeniu pożyczki oraz wypłacie FC Den Bosch rekompensaty za zwolnienie użytkowanego przezeń centrum treningowego były podporządkowane wielu warunkom określonym w planie restrukturyzacji uzgodnionym między gminą, innymi wierzycielami i FC Den Bosch.
- (36) Plan restrukturyzacji obejmował nową strukturę prawną FC Den Bosch. Klub został przekształcony w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (naamloze vennootschap (NV)), wraz z ograniczeniem liczby pracowników i piłkarzy. Przewidziano w nim, że liczba piłkarzy kontraktowych zostanie zmniejszona do minimalnej liczby wymaganej przez KNVB, wynoszącej 16. FC Den Bosch nie będzie dokonywał zakupu piłkarzy na rynku transferowym, lecz będzie zatrudniał jedynie piłkarzy będących wolnymi agentami. Wiązało się to ze zmniejszeniem kosztów personelu i piłkarzy o 17 %.
- (37) Jak wskazano w motywie 22, wierzyciele FC Den Bosch umorzyli swoje należności w łącznej kwocie 5,337 mln EUR w zamian za kapitał własny. Ponadto gmina wypłaciła klubowi rekompensatę w kwocie 1,4 mln EUR za zwolnienie użytkowanego dotychczas centrum treningowego. Dzięki tym środkom ujemny kapitał własny klubu wzrósł do umiarkowanie dodatniego kapitału własnego w wysokości 0,63 mln EUR, co umożliwiło przekształcenie w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.
- (38) Plan opracowano w sposób umożliwiający osiągnięcie stabilnej sytuacji finansowej w terminie trzech lat. Przewidywał on zmniejszające się straty w roku obrotowym 2011/2012 i 2012/2013 oraz niewielki zysk w wysokości 0,1 mln EUR w roku obrotowym 2013/2014. To nie pozwoliłoby FC Den Bosch na zakup piłkarzy na rynku transferowym. W rzeczywistości FC Den Bosch był w stanie zrealizować umiarkowany zysk w roku obrotowym 2011/2012 w wysokości 0,103 mln EUR, również z uwagi na lepsze od przewidywań umowy sponsorskie.

4. OCENA ŚRODKÓW

4.1. Występowanie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu

- (39) Zgodnie z art. 107 ust. 1 Traktatu pomoc państwa to pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Warunki określone w art. 107 ust. 1 Traktatu mają charakter kumulatywny i z tego względu wszystkie warunki muszą być spełnione, by środek został uznany za pomoc państwa.
- (40) Na podstawie decyzji o wszczęciu postępowania Komisja przeprowadzi ocenę decyzji gminy z dnia 21 czerwca 2011 r. o umorzeniu należności podporządkowanej FC Den Bosch w kwocie 1,65 mln EUR oraz wypłacie FC Den Bosch rekompensaty w kwocie 1,4 mln EUR za zwolnienie jego centrum treningowego. Komisja zauważyła, że oba działania zaprezentowano wspólnie i dotyczące ich decyzje podjęto na jednej sesji rady gminy, a także że są one ściśle ze sobą powiązane w zakresie ich celu i ówczesnej sytuacji FC Den Bosch.
- (41) Z tego względu należy przeprowadzić łączną ocenę obu tych środków⁽⁹⁾. W przedmiotowej sprawie, na podstawie poniższej oceny oczywiste jest jednak, że oba środki stanowią pomoc państwa przy ich ocenie indywidualnej. To automatycznie oznacza, że środki stanowią również pomoc państwa, kiedy dokonuje się ich wspólnej oceny jako jednego środka.

4.1.1. Wykorzystanie zasobów państwowych

- (42) Decyzję w sprawie obu środków podjęła gmina i powodują one skutki finansowe dla tej gminy w kwocie 3,1 mln EUR. Wiąże się zatem z wykorzystaniem zasobów państwowych i istnieje możliwość przypisania środków państwu. Przeniesienie zasobów państwa może przybierać różne formy, na przykład dotacji bezpośrednich, pożyczek, gwarancji, bezpośrednich inwestycji w kapitał przedsiębiorstw i świadczeń rzeczowych. Umorzenie roszczeń państwa również stanowi przekazanie zasobów państwowych.

4.1.2. Selektywna korzyść dla FC Den Bosch

- (43) Korzyść występuje w każdym przypadku, gdy sytuacja finansowa przedsiębiorstwa ulega poprawie na skutek interwencji państwa. Aby dokonać oceny tej okoliczności, należy porównać sytuację finansową przedsiębiorstwa po zastosowaniu środka z jego sytuacją finansową w przypadku, gdyby środka nie zastosowano. Trudna sytuacja finansowa FC Den Bosch bezsprzecznie uległa znacznej poprawie po zastosowaniu badanych środków.

⁽⁹⁾ Wyrok z dnia 15 września 1998 r. w sprawie T-11/95 BP Chemicals przeciwko Komisji EU:T:1998:199, pkt 170 i kolejne; wyrok z dnia 19 marca 2013 r. w sprawach C-399/10 P oraz C-401/10 P Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji i innym EU:C:2013:175, pkt 103–104; oraz wyrok z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie T-1/12 Francja przeciwko Komisji, EU:T:2015:17, pkt 37.

- (44) W rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu korzyść to korzyść gospodarcza, której przedsiębiorstwo nie uzyskałoby w normalnych warunkach rynkowych⁽¹⁰⁾, tzn. w razie braku interwencji państwa, która nie wynika z zasad komercyjnych.
- (45) Niderlandy utrzymują, że poprawa sytuacji finansowej FC Den Bosch jest rezultatem transakcji finansowych zgodnych z zasadami rynkowymi i z tego względu legalnymi. Zdaniem władz niderlandzkich gmina działała zgodnie z *testem prywatnego inwestora* (zwanym dalej „MEIP”).

4.1.2.1. Umorzenie należności podporządkowanej

- (46) Jak opisano powyżej, decyzja o umorzeniu należności podporządkowanej w kwocie 1,65 mln EUR obejmuje zamianę długu na kapitał własny, a następnie przeniesienie wynikającego z tego prawa do kapitału własnego w zamian za 1 EUR.
- (47) Z tego względu w pierwszej kolejności należy stwierdzić, czy inwestor prywatny dokonałby zamiany długu na kapitał w taki sam sposób, jak uczyniła to gmina. W przypadku przedsiębiorstwa, które spełnia warunki ogłoszenia upadłości, wierzyciel prywatny ma dwie możliwości. Może przejść do likwidacji przedsiębiorstwa, dążąc do odzyskania przynajmniej części swojej pożyczki, lub może przekształcić pożyczkę w kapitał, umożliwiając przedsiębiorstwu dalszą działalność, mając perspektywę odzyskania przez siebie rentowności, aby udziały zyskały na wartości. Gdyby wierzyciel prywatny działał w sposób analogiczny do gminy w odniesieniu do znacznej części zadłużenia FC Den Bosch, możliwe byłoby założenie, że zachowanie gminy jest zgodne z MEIP.
- (48) Spełnienie MEIP można stwierdzić, jeżeli transakcja jest przeprowadzona na jednakowych warunkach (a zatem przy tym samym poziomie ryzyka i zysków) i w tym samym czasie przez władze publiczne i podmioty prywatne, które znajdują się w porównywalnej sytuacji (transakcja na zasadzie równorzędności). W takim przypadku można zwykle wyciągnąć wniosek, że taka transakcja jest zgodna z warunkami rynkowymi⁽¹¹⁾. Istotne jest również to, czy interwencja podmiotu prywatnego ma faktyczne znaczenie ekonomiczne, a nie ma charakteru wyłącznie symbolicznego lub marginalnego⁽¹²⁾, oraz czy pozycja wyjściowa zaangażowanych jednostek publicznych i podmiotów prywatnych w odniesieniu do transakcji jest porównywalna. Z drugiej strony, jeżeli władze publiczne i podmioty prywatne, które są w porównywalnej sytuacji, biorą udział w tej samej transakcji w tym samym czasie, ale na zróżnicowanych warunkach, zwykle wskazuje to, że interwencja organu publicznego nie jest zgodna z warunkami rynkowymi.
- (49) W rozpatrywanej sprawie wyjściowa pozycja zaangażowanych jednostek publicznych i podmiotów prywatnych była porównywalna w odniesieniu do transakcji. Wszyscy wierzyciele uczestniczący w transakcji udzielili niezabezpieczonych i niemożliwych do odzyskania pożyczek. Udział sektora prywatnego również był znaczny. Jednakże, jak już wskazano, inne podmioty nie są zwykłymi podmiotami rynkowymi; wydaje się, że wszystkie z nich są w ten czy inny sposób powiązane z klubem. Z tego względu nie można założyć, że kierowały się chęcią osiągnięcia zysku; na przykład kibice nie są racjonalnymi podmiotami rynkowymi dążącymi do osiągnięcia zysku.
- (50) Wyraźnie widać również, że transakcja odbyła się w zróżnicowanych warunkach. W porównaniu do innych wierzycieli gmina zwróciła się o więcej w zamian za umorzenie swojej należności. Jak pokazano w tabeli 2, otrzymując jeden udział w przeliczeniu na 26,7 EUR uzyskała stosunkowo więcej udziałów niż jakkolwiek inny wierzyciel komercyjny lub niekierujący się chęcią zysku. Co więcej, restrukturyzacja długu pozwoliła FC Den Bosch spłacić zaległości w czynszu za wynajem stadionu wobec zarządzającej stadionem spółki BIM, będącej własnością gminy. Z drugiej strony wierzyciel [...] otrzymał udziały uprzywilejowane, które mogą zapewnić mu pierwszeństwo w uzyskaniu w przyszłości ewentualnej dywidendy. Oznacza to, że nie można wykluczyć, iż przynajmniej jeden podmiot prywatny uzyskał lepsze warunki niż gmina. Dowody nie pozwalają na wyciągnięcie wniosku, że przy uzgadnianiu zamiany gmina działała na równoważnych zasadach w porównaniu z podmiotami rynkowymi.
- (51) Małe jest również prawdopodobieństwo, by inwestor prywatny zgodził się na sprzedaż swojej niemożliwej do odzyskania pożyczki zamienionej na kapitał za cenę 1 EUR na rzecz fundacji, która planuje sprzedaż certyfikatów do tych udziałów w cenie 100 EUR za udział. Pozbywając się udziałów gmina pozbawiła się

⁽¹⁰⁾ Wyrok z dnia 11 lipca 1996 r. w sprawie C-39/94 SFEI i inni, ECLI:EU:C:1996:285, pkt 60; wyrok z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie C-342/96 Hiszpania przeciwko Komisji, ECLI:EU:C:1999:210, pkt 41.

⁽¹¹⁾ Zob. w tym kontekście wyrok z dnia 12 grudnia 2000 r. w sprawie T-296/97 Alitalia przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2000:289, pkt 81.

⁽¹²⁾ Na przykład w sprawie Citynet Amsterdam, Komisja uznała, że dwa podmioty prywatne dokonujące jednej trzeciej łącznych inwestycji kapitałowych w przedsiębiorstwo (biorąc pod uwagę również ogólną strukturę udziałowców i fakt, że ich udziały są wystarczające do stworzenia mniejszości blokującej wobec wszelkich decyzji strategicznych przedsiębiorstwa) można uznać za mające znaczenie ekonomiczne (zob. decyzja Komisji 2008/729/WE z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie pomocy państwa C 53/06 (ex N 262/05, ex CP 127/04) dla Amsterdam Glass Fibre Network na inwestycję gminy Amsterdam w budowę światłowodowej sieci dostępowej FTTH (Dz.U. L 247 z 16.9.2008, s. 27) motywy 96–100).

zarazem jedyne go komercyjnego uzasadnienia operacji zamiany długu na kapitał, którym jest (choć nikiła) nadzieja lub oczekiwanie na wzrost wartości udziałów. Dało to podmiotowi trzeciemu możliwość zgromadzenia funduszy poprzez sprzedaż certyfikatów akcyjnych zamiast samodzielnego podjęcia takiego kroku lub przynajmniej domagania się udziału w przychodach ze sprzedaży⁽¹³⁾. W takim przypadku państwo zachowuje swoje udziały i może w rozsądny sposób oczekiwać zysków w przyszłości.

- (52) Zatem umorzenia należności podporządkowanej nie można przyrównać do zachowania racjonalnego podmiotu rynkowego i stanowiło ono korzyść dla FC Den Bosch, której nie mógł on uzyskać w warunkach rynkowych.

4.1.2.2. Zakup centrum treningowego

- (53) W odniesieniu do centrum treningowego władze niderlandzkie podnoszą, że rekompensata w wysokości 1,4 mln EUR została obliczona zgodnie z komunikatem w sprawie sprzedaży gruntów oraz decyzją Komisji dotyczącą rekompensaty kosztu zastąpienia, i z tego względu nie stanowiła ona korzyści dla FC Den Bosch. Zgodnie z tym komunikatem sprzedaż gruntów i budynków przez władze publiczne nie stanowi pomocy, o ile, po pierwsze, władze publiczne przyjmą najwyższą lub jedyną ofertę złożoną w wyniku nieograniczonej procedury składania ofert oraz, po drugie, w przypadku braku takiej procedury cena sprzedaży zostanie ustalona w wysokości odpowiadającej co najmniej wartości określonej przez niezależnego eksperta ds. wyceny.
- (54) Wytyczne zawarte w komunikacie w sprawie sprzedaży gruntów, zgodnie z deklaracją we wstępie do niego, dotyczą wyłącznie „sprzedaży gruntów i budynków będących własnością publiczną. Nie dotyczą one publicznego nabywania gruntów i budynków czy najmu lub dzierżawy gruntów i budynków przez władze publiczne. Takie transakcje mogą również zawierać element pomocy państwa.”
- (55) W każdym razie mechanizmy wskazane w komunikacie w sprawie sprzedaży gruntów są jedynie narzędziami umożliwiającymi stwierdzenie, czy państwo działało jak inwestor prywatny, a zatem stanowią jedynie konkretne przykłady stosowania testu prywatnego inwestora do transakcji dotyczących gruntów, zawieranych między podmiotami publicznymi i prywatnymi⁽¹⁴⁾. Z tego względu nie ma znaczenia, czy ocenę dotyczącą wyceny i zakupu gruntu przeprowadza się na podstawie komunikatu w sprawie sprzedaży gruntów, czy też bez odwoływania się do niego.
- (56) W przypadku centrum sportowego zwolnionego przez FC Den Bosch przeprowadzona przez niezależnego eksperta wycena gruntu opierała się na dostosowanej wartości zastąpienia. Zgodnie z wyjaśnieniami przedstawionymi przez Niderlandy jest to wartość, jaką państwo musiałoby zapłacić w przypadku przeniesienia własności, na podstawie przepisów prawa dotyczących wyceny nieruchomości podlegającej bezsprzecznemu wywłaszczeniu. Ten argument nie jest przekonujący. Budynki i instalacje w centrum, wybudowane przez FC Den Bosch, były już własnością gminy. FC Den Bosch użytkowało je bez umowy dzierżawy długoterminowej. Z tego względu nie należało przeprowadzać wyceny na podstawie scenariusza, w którym FC Den Bosch byłoby właścicielem budynków. Co więcej, dostosowana wartość zastąpienia może znacznie odbiegać od rynkowej wartości majątku.
- (57) Nie wydaje się również, by w chwili przeprowadzania transakcji gmina miała konkretne plany wobec przedmiotowego gruntu. W wyraźny sposób transakcja była elementem działań restrukturyzacyjnych, na które zdecydowała się gmina, a jej oczywistym nadrzędnym celem było zapewnienie płynności FC Den Bosch. Mało prawdopodobne, by gmina podjęła takie działanie w tym okresie, nie kierując się tym celem. Można również twierdzić, że wraz ze zniknięciem klubu piłki nożnej w przypadku jego bankructwa centrum sportowe zostałoby zwolnione bez jakiegokolwiek rekompensaty.
- (58) Z tego względu wątpliwe jest, by inny podmiot rynkowy był w stanie przekonać gminę do wydania 1,4 mln EUR w celu zwolnienia nieruchomości, wobec której ten podmiot nie miałby nawet umowy dzierżawy długoterminowej. W każdym przypadku ta kwota byłaby niższa.

4.1.2.3. Wniosek dotyczący istnienia selektywnej korzyści

- (59) Z powyższych względów środki przyniosły selektywną korzyść FC Den Bosch w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.

⁽¹³⁾ Z tego względu umorzenia przez gminę jej należności nie można porównać z decyzją Komisji dotyczącą belgijskiego przedsiębiorstwa Sonaca w sprawie SA.35131 (2013/N).

⁽¹⁴⁾ Zgodnie z tym testem nie dochodzi do udzielenia pomocy państwa, jeżeli w analogicznych okolicznościach inwestor prywatny, działający w normalnych warunkach rynkowych w gospodarce rynkowej, mógłby być skłonny do udzielenia przedmiotowych środków beneficjentowi.

4.1.3. Wpływ na wymianę handlową i na konkurencję

- (60) Władze niderlandzkie zakwestionowały wpływ ewentualnej pomocy na rynek wewnętrzny dla klubów, które nie uczestniczą w rozgrywkach piłkarskich na szczeblu europejskim. Jednakże zawodowe kluby piłki nożnej uznaje się za przedsiębiorstwa i podlegają one kontroli w zakresie pomocy państwa. Piłka nożna oferuje pracę za wynagrodzeniem i świadczy usługi za wynagrodzeniem; wykształciła wysoki poziom profesjonalizmu i w ten sposób zwiększyła swoje wpływy gospodarcze ⁽¹⁵⁾.
- (61) Chociaż FC Den Bosch nie uczestniczy w rozgrywkach piłki nożnej o wymiarze międzynarodowym, jako zawodowy klub piłki nożnej prowadzi działania gospodarcze na kilku innych rynkach, na przykład na rynku transferowym dla piłkarzy zawodowych, reklamie, sponsoringu, sprzedaży artykułów promocyjnych czy relacjach w mediach. Pomoc udzielana zawodowym klubom piłki nożnej wzmacnia ich pozycję na każdym z tych rynków, z których większość obejmuje kilka państw członkowskich. Z tego względu, jeżeli zasoby państwowe są wykorzystywane do zapewnienia selektywnej korzyści dla zawodowego klubu piłki nożnej, bez względu na rozgrywkę, w których bierze udział, taka pomoc potencjalnie może zakłócić konkurencję i mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu ⁽¹⁶⁾.

4.2. Ocena na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu

- (62) Obowiązkiem Komisji jest ocena, czy środek pomocy na rzecz FC Den Bosch można uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym. Wobec przedmiotowego środka pomocy nie ma zastosowania żadne z odstępstw, o których mowa w art. 107 ust. 2 Traktatu. W odniesieniu do odstępstw przewidzianych w art. 107 ust. 3 Traktatu Komisja zauważa, że żaden region Niderlandów nie jest objęty odstępstwem na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) Traktatu. Przedmiotowy środek pomocy nie wspiera realizacji ważnego projektu stanowiącego przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania ani nie ma na celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce niderlandzkiej w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu. Nie można również powiedzieć, że środek pomocy wspiera kulturę lub zachowanie dziedzictwa kulturowego w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. d) Traktatu.

4.2.1. Właściwe wytyczne

- (63) W odniesieniu do odstępstwa na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu na rzecz pomocy przeznaczonej na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych taka pomoc może być zgodna z prawem, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (64) Na potrzeby oceny środków pomocy na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu Komisja wydała szereg rozporządzeń, przepisów ramowych, wytycznych i komuników dotyczących form pomocy oraz celów horyzontalnych lub sektorowych, na które przyznawana jest pomoc. Biorąc pod uwagę, że w chwili przyjmowania środków FC Den Bosch znajdował się w trudnej sytuacji finansowej oraz że pomoc została przyznana przez gminę w celu likwidacji tych trudności, należy ocenić, czy mają zastosowanie i spełnione są kryteria, o których mowa w wytycznych ⁽¹⁷⁾.
- (65) W lipcu 2014 r. Komisja opublikowała nowe Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji ⁽¹⁸⁾. Nie mają one jednak zastosowania do tej niezgłoszonej pomocy udzielonej w 2011 r. Zgodnie z pkt 137 nowych wytycznych miałyby to miejsce jedynie w przypadku pomocy w celu ratowania lub restrukturyzacji udzielonej bez jej uprzedniego zatwierdzenia, jeżeli część lub całość pomocy została udzielona po opublikowaniu wytycznych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Zgodnie z pkt 138 nowych wytycznych we wszystkich innych przypadkach Komisja dokonuje analizy na podstawie wytycznych stosowanych w czasie przyznawania danej pomocy, a więc w tym przypadku wytycznych stosowanych przed 2014 r.

⁽¹⁵⁾ Wyrok z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie C-325/08 Olympique Lyonnais ECLI:EU:C:2010:143, pkt 27 i 28; wyrok z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie C-519/04 P Meca-Medina i Majcen przeciwko Komisji ECLI:EU:C:2006:492, pkt 22; wyrok z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie C-415/93 Bosman ECLI:EU:C:1995:463, pkt 73.

⁽¹⁶⁾ Decyzje Komisji dotyczące Niemiec z dnia 20 marca 2013 r. w sprawie Multifunktionsarena der Stadt Erfurt (sprawa SA.35135 (2012/N)), pkt 12, oraz Multifunktionsarena der Stadt Jena (sprawa SA.35440 (2012/N)), skrócone zawiadomienia w Dz.U. C 140 z 18.5.2013, s. 1, oraz z dnia 2 października 2013 r. w sprawie Fußballstadion Chemnitz (sprawa SA.36105 (2013/N)), skrócone zawiadomienie w Dz.U. C 50 z 21.2.2014, s. 1, pkt 12–14; Decyzje Komisji dotyczące Hiszpanii z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie ewentualnej pomocy państwa na rzecz czterech hiszpańskich zawodowych klubów piłkarskich (sprawa SA.29769 (2013/C)), pkt 28, Real Madrid CF (sprawa SA.33754 (2013/C)), pkt 20, oraz domniemanej pomocy na rzecz trzech klubów piłkarskich z regionu Walencji (sprawa SA.36387 (2013/C)), pkt 16, opublikowane w Dz.U. C 69 z 7.3.2014, s. 99.

⁽¹⁷⁾ Zob. motyw 15 i przypis 5.

⁽¹⁸⁾ Komunikat Komisji – Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz.U. C 249 z 31.7.2014, s. 1).

4.2.2. FC Den Bosch jako przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji

- (66) Zgodnie z pkt 11 wytycznych przedsiębiorstwo można uznać za zagrożone, gdy występują typowe oznaki, takie jak rosnące straty, malejący obrót, zwiększanie się zapasów, nadwyżki produkcji, zmniejszający się przepływ środków finansowych lub rosnące zadłużenie. Jak stwierdzono w motywie 8, w przypadku FC Den Bosch występuje kilka spośród tych oznak. Z tego względu był on przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji i zgodność pomocy państwa będzie oceniana na podstawie wytycznych.

4.2.3. Przywrócenie długoterminowej rentowności

- (67) Na mocy sekcji 3.2 wytycznych wymaga się, by udzielenie pomocy było uwarunkowane wdrożeniem planu restrukturyzacji. Jak wskazano w motywie 7, FC Den Bosch klasyfikuje się jako małe przedsiębiorstwo. Zgodnie z pkt 59 wytycznych Komisja zauważa, że Niderlandy zgłosiły plan restrukturyzacji spełniający wymagania, o których mowa w pkt 34–37 wytycznych.
- (68) W tym kontekście Komisja zauważa, że decyzja gminy dotycząca umorzenia jej pożyczki dla FC Den Bosch i wypłaty na jego rzecz rekompensaty za zwolnienie centrum sportowego wynikały z analizy dotyczącej charakteru i przyczyn trudnej sytuacji FC Den Bosch. Dotacja była uzależniona od spełnienia szeregu warunków, służących przywróceniu długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa w rozsądnym horyzoncie czasowym trzech lat oraz spełnieniu wymogów KNVB, umożliwiających utrzymanie przez FC Den Bosch licencji na udział w rozgrywkach zawodowych. Plan restrukturyzacyjny obejmował nową strukturę zarządzania, ograniczenie liczby pracowników i piłkarzy. Obejmuje on zwolnienie dużego centrum treningowego. Z tego względu FC Den Bosch przewiduje oszczędności na swojej działalności podstawowej. Plan restrukturyzacji nie opiera się na czynnikach zewnętrznych, do których realizacji FC Den Bosch może dążyć, lecz których nie może w pełni kontrolować, takich jak znalezienie nowych sponsorów oraz zwiększenie liczby widzów. Przewiduje się stopniową poprawę sytuacji finansowej klubu oraz jego dalsze funkcjonowanie jako zawodowego klubu piłki nożnej. Rozwój sytuacji zgodny z motywem 35 pokazuje, że plan faktycznie był realistyczny.

4.2.4. Środki wyrównawcze

- (69) Zgodnie z pkt 38–42 wytycznych beneficjent jest zobowiązany do podjęcia środków wyrównawczych w celu minimalizacji zakłócających efektów pomocy oraz negatywnego wpływu na warunki wymiany handlowej. Ten warunek nie ma jednak zastosowania do małych przedsiębiorstw. Jak określono w motywie 7, FC Den Bosch jest małym przedsiębiorstwem.

4.2.5. Pomoc ograniczona do minimum

- (70) Komisja zwraca również uwagę, że plan restrukturyzacji w dużej mierze jest finansowany przez zewnętrzne podmioty prywatne oprócz dokonanych oszczędności wewnętrznych, zgodnie z pkt 43 i 44 wytycznych. Kilka podmiotów prywatnych zgodziło się również na umorzenie swoich należności. Ogólny wkład wierzycieli i gminy w refinansowanie FC Den Bosch wyniósł 6,737 mln EUR (5,337 mln EUR umorzonych należności oraz 1,4 mln EUR za centrum treningowe, o ile cała kwota z tytułu centrum treningowego została zaliczona jako pomoc). Wartość wymaganego w przypadku małych przedsiębiorstw wkładu własnego w wysokości 25 % wyniosłaby co najwyżej 1,685 mln EUR. Podmioty inne niż państwo wniosły wkład w wysokości 3,687 mln EUR w formie umorzenia swoich należności (5,337 mln EUR pomniejszone o pożyczkę gminy w wysokości 1,65 mln EUR), z czego jedno przedsiębiorstwo komercyjne kwotę 1,865 mln EUR, co przekracza wymagane 25 %.
- (71) Kwota pomocy była niezbędna. Zgodnie z planem restrukturyzacji powinien on prowadzić do mniejszych strat w sezonach 2011/2012 i 2012/2013, a następnie do umiarkowanego wyniku dodatniego. To nie pozwoliłoby FC Den Bosch na zakup nowych graczy lub przyciągnięcie ich wyższymi wynagrodzeniami.

4.2.6. Kontrola i sprawozdanie roczne

- (72) Na mocy pkt 49 wytycznych wymaga się, by państwo członkowskie informowało o właściwej realizacji planu restrukturyzacji poprzez regularne szczegółowe sprawozdania. W pkt 51 określa się mniej rygorystyczne warunki w przypadku MŚP, zgodnie z którymi zobowiązanym przekazanie kopii bilansu oraz rachunku zysków i strat uznaje się zazwyczaj za wystarczające. Niderlandy zobowiązały się do przedkładania tych sprawozdań.

4.2.7. Pierwszy i ostatni raz

- (73) Zgodnie z pkt 72–77 wytycznych Niderlandy wskazały, że FC Den Bosch nie otrzymało pomocy w celu ratowania lub restrukturyzacji w okresie dziesięciu lat przed przyznaniem przedmiotowej pomocy. Zobowiązały się również do nieudzielania nowej pomocy w celu ratowania lub restrukturyzacji przez okres dziesięciu lat.

4.3. Wniosek

- (74) Z tego względu Komisja uznaje, że środki restrukturyzacji długu przyjęte w odniesieniu do FC Den Bosch stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Niemniej jednak pomoc na restrukturyzację udzielona FC Den Bosch przez gminę spełnia warunki określone w wytycznych i z tego względu nie wywiera negatywnego wpływu na warunki wymiany handlowej w stopniu sprzecznym ze wspólnym interesem. Z tego względu pomoc ta jest zgodna z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu.

5. WNIOSEK

- (75) Komisja stwierdza, że Niderlandy udzieliły pomocy na rzecz FC Den Bosch w sposób niezgodny z prawem, z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu. Jednakże pomoc państwa udzielona na rzecz FC Den Bosch w 2011 r. w wysokości 1,65 mln EUR w formie umorzenia długu oraz 1,4 mln EUR wypłaconych z tytułu zwolnienia centrum treningowego spełnia warunki pomocy na restrukturyzację określone w wytycznych i może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa wdrożona przez Niderlandy na rzecz klubu piłki nożnej FC Den Bosch w 's-Hertogenbosch, w wysokości 3,05 mln EUR, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Niderlandów.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 lipca 2016 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji